

Datum: vrijdag 25 april 2008

Zingen: Psalm 68:1, 16

Gebed

Lezen: Openbaring 20

Bronnen: Staten Vertaling met kanttekeningen, ds. W. Pieters.

Inleiding

Het boek Openbaring, op de wijze van een zendbrief aan de gemeenten opgesteld, is het laatste boek van het Nieuwe Testament, en is als een verzegeling ervan. Het is door de apostel Johannes (wat betekent: de genade Gods, of: begenadigd van God, of: God heeft genadiglijk gegeven) geschreven, naar de getuigenis van de oude schrijvers, ongeveer 64 jaar na Christus' hemelvaart, aan het einde van de regering van keizer Domitianus, door wie ook Johannes, na veel vervolgingen van de christenen, naar het eiland Patmos is verbannen geweest, alwaar deze openbaring, tot troost en waarschuwing van de christelijke gemeente, hem is geschied, gelijk hij zelf in hoofdstuk 1:9 getuigt. En hoewel enige oude leraars menen dat Johannes zijn Evangelie, op verzoek van de kerken van Azië na zijn verlossing uit dit Patmos nog zou hebben geschreven, zo is het nochtans geloofwaardiger uit hoofdstuk 1:2, en anderszins, dat deze openbaring door hem het laatst is geschreven; en heeft Johannes ten aanzien van de inhoud daarin begrepen, en na hem de christelijke kerk, goedgevonden het gehele Nieuwe Testament met dit boek te besluiten, gelijk ook de scherpe aanmaningen in het einde van dit boek, van niets hier toe of af te doen, meebrengen (Openbaring 22:18-19).

Dit geschrift, hoewel het als een profetisch geschrift, sprekende van toekomstige zaken, veel plaatsen heeft die moeilijk zijn om te verstaan, is nochtans vol Goddelijke leringen, dienende tot weerlegging van veel ketterijen, die toen alreeds te berde gebracht waren, en strekt inzonderheid om de gemeente van Christus te onderwijzen wat zwaarigheden haar door de duivel en zijn instrumenten, en voornamelijk van de antichrist en zijn dienaren, na die tijd zou overkomen; en de zware straffen die de vijanden van de gemeente van tijd tot tijd, en inzonderheid in het laatste oordeel, hadden te verwachten; alsmede de wonderbare verlossingen die God Zijn gemeente ook van tijd tot tijd zou bewijzen; en inzonderheid de goede uitkomst en overwinning over allen, en de onuitsprekelijke heerlijkheid en gelukzaligheid, die zij na Christus' komst ten oordeel, in het hemelse Jeruzalem, in der eeuwigheid zouden genieten.

Dit boek wordt in drie delen ingedeeld:

- Het eerste is een voorrede, begrepen in de eerste acht verzen van het eerste hoofdstuk.
- Het tweede is een verhaal van de profetische gezichten en voorzegging van de dingen die van die tijd af de gemeente van Christus tot het einde van de wereld zouden overkomen, voortdurende tot het zesde vers van het laatste hoofdstuk.
- Het derde tot het einde van het boek is de verzegeling en het besluit van het boek, alsook van het gehele Nieuwe Testament.

Aangaande nu de voorzeggingen, beginnende van het 9^e vers van het 1^e hoofdstuk, en eindigend met het 6^e vers van het laatste hoofdstuk, die worden onder verscheidene afbeeldingen en profetische gezichten voorgesteld; waarvan enige dergelijke ook bij de profeten van het Oude Testament, zoals bij Jesaja, Ezechiël, Daniël, Zacharia en anderen worden gevonden. Alzo het Gode belijfd heeft de dingen die toekomstige zijn, soms met duidelijke woorden, maar soms ook met duistere afbeeldingen en gezichten voor te stellen, om onze naarstigheid in het onderzoek ervan te meer op te wekken, alsook om de grootheid en het gewicht ervan beter aan te wijzen. Zo doet Hij hier ook in het bijzonder door Johannes, omdat in deze profetie veel dingen voorkomen, de plagen en veranderingen van het Romeinse rijk aangaande, die hen gelegenheid zouden hebben kunnen geven om de Christenen des te zwaarder te vervolgen.

Waarom ook Paulus (2 Thess. 2) van deze zaak handelende, enige bedekte wijze van spreken gebruikt. De gezichten nu die in deze voorzeggingen voorkomen, zijn inzonderheid zeven gezichten:

- Het 1^e gezicht beginnende met het negende vers van het eerste hoofdstuk, en durende tot het einde van het derde, beeldt ons Christus af in Zijn Koninklijke en Priesterlijke staat, wandelende onder de zeven kandelaars of gemeenten; alsmede Zijn geboden die Hij geeft om te schrijven aan de zeven gemeenten van Azië waar Johannes meest onder had verkeerdt, met de zendbrieven zelf aan die gemeenten.
- Het 2^e gezicht is een gezicht van Gods heerlijkheid, zittende op Zijn troon, en van het Lam staande op de troon, omringd door vier en twintig ouderlingen en vier dieren, met het boek verzegeld met zeven zegels, en de wonderen die na het openen van elk zegel in de wereld geschied zijn; welk gezicht duurt tot het einde van het 7^e hoofdstuk.
- Het 3^e gezicht is de verschijning van de zeven engelen, met hun bazuinen, de een na de ander volgende, hetwelk duurt tot het einde van het 11^e hoofdstuk.
- Het 4^e gezicht is het gezicht van de vrouw die in barensood is en door de draak vervolgd wordt tot in de wildernis, en van de twee beesten die de heiligen vervolgen, die door het Lam staande op de berg Sion met Zijn gezelschap van honderd vier en veertig duizend, dat Hem volgt, worden weerstaan, begrepen in het 12^e, 13^e en 14^e hoofdstuk.
- Het 5^e gezicht is het gezicht van de zeven fiolen en de plagen die uit de fiolen worden uitgestort op de troon van het beest, beschreven in het 15^e en 16^e hoofdstuk.
- Waarop volgt, in het 6^e gezicht, de afbeelding van de grote hoer van Babel, zittende op het beest met zeven hoofden, dat is, op de stad met zeven bergen, en van het zware oordeel van God over haar en over het beest, alsmede het triomflied van de hemelse scharen, die met Christus, hun Hoofd, vergezelschaft zijn, over haar oordeel, begrepen in het 17^e, 18^e en 19^e hoofdstuk.
- Het 7^e gezicht stelt voor de binding van de satan voor duizend jaren, met zijn loslating voor een korte tijd, en de voleinding van alle dingen daarop gevolgd, door het laatste oordeel van God over de duivel, dood, en alle goddelozen, en door de neerdaling van het hemelse Jeruzalem tot een heerlijke en eeuwige woonstede van alle uitverkorenen, begrepen in het 20^e, 21^e, en in het eerste deel van het 22^e hoofdstuk.

Het 7^e gezicht willen we tijdens deze bespreking behandelen zoals deze wordt opgetekend in hoofdstuk 20. Een korte samenvatting van het hoofdstuk:

1. Een Engel komt af van de hemel, hebbende de sleutel van de afgrond, en bindt de satan aldaar duizend jaren.
2. De heilige martelaren, en die het beest niet hebben aanbeden, zitten op tronen, en regeren met Christus duizend jaren.
3. Doch de anderen blijven in de dood.
4. Zij worden allen zalig gesproken, die deel hebben aan de eerste opstanding.
5. Na het einde van duizend jaren wordt de satan ontbonden.
6. En verleidt de volken wederom, en verwekt Gog en Magog tot de krijg.
7. Welke de geliefde stad omringen, maar worden door het vuur verslonden.
8. En de duivel wordt in de poel des vuurs geworpen.
9. Een witte troon wordt gezien, met Een daarop zittende, voor Wie hemel en aarde vliedt.
10. De doden, klein en groot, verschijnen voor God, en de boeken worden geopend, en een ieder wordt geoordeeld naar zijn werken.
11. De dood en de hel worden in de poel des vuurs geworpen, met allen die niet zijn geschreven in het boek des levens.

Bovengenoemde onderverdeling van hoofdstuk 20 willen we volgen in deze inleiding. Geve de Heere de werking van Zijn Heilige Geest, dat we het geestelijk mogen verstaan, en dat het tot troost mag zijn voor hen die de Heere door genade hebben leren vrezen.

Een Engel komt af van de hemel, hebbende de sleutel van de afgrond, en bindt de satan aldaar duizend jaren (vers 1 t/m 3)

Dit hoofdstuk is wat moeilijk om te verstaan, en wordt door de uitleggers verschillend verklaard. Enigen menen dat hetgeen hier verhaald wordt, nog allemaal moet gebeuren, en dat na de ondergang van de antichrist, waarvan in de twee voorgaande hoofdstukken is gesproken, de satan eerst zal gebonden worden, de Joden tot Christus bekeerd worden, en de ware kerk van Christus in groot aanzien, goede vrede, en welstand, over alle volken van de wereld zal heersen, en dat duizend jaren lang. In het begin van welke duizend jaren al de martelaren zouden opstaan uit de doden, en zich bij deze kerk voegen, of in de hemel tot Christus opgenomen worden, totdat na de duizend jaren de satan weer ontbonden wordt, en de overige volken, die door Gog en Magog verstaan worden (vers 8), haar nieuwe krijg zullen aandoen. Maar dat Christus alsdan, komende ten oordeel, Zijn kerk ten volle zal verlossen, en de satan met al zijn dienaars in de poel des vuurs in eeuwigheid zal werpen. Deze visie hangen de chiliasten aan.

Dit gevoelen is zeer oud, en ook onder veel kerkvaders gangbaar geweest, en wordt door enige leraars ook heden ten dage (17^e eeuw) weer vernieuwd, omdat het schijnt dat de letter van de tekst van dit hoofdstuk dit met zich meebrengt.

Maar als alles nog eens goed wordt overwogen, dan is het toch niet te rijmen met Gods Woord, en wel om deze redenen:

1. Uit hoofdstuk 19 de verzen 19 en 20 blijkt, en uit 2 Thess. 2:8 ook bewezen is, dat de antichrist en zijn rijk niet geheel vernietigd zullen worden vóór het laatste oordeel.
2. Omdat de bekering van de Joden, geschied zijnde volgens de voorzegging van Paulus (Rom. 11, 2 Kor. 3:16), nochtans nergens zulk een staat van de kerk wordt beloofd, die zonder kruis, strijd en vervolging door de hele wereld zou zijn, zoals in hoofdstuk 19 vers 11 bewezen is. Want het blijft altijd waar, wat Paulus zegt in 2 Tim. 3:12: *“Allen, die godzaliglijk willen leven in Christus Jezus, zullen vervolgd worden.”*, en inzonderheid omtrent het einde van de wereld, waarvan Christus in Luk. 18:8 zegt: *“Doch de Zoon des mensen, als Hij komt, zal Hij ook geloof vinden op de aarde?”*, en hetgeen Paulus zegt in 2 Tim. 3:1: *“In de laatste dagen zullen zware tijden ontstaan.”*
3. Omdat het strijdt tegen het artikel van de opstanding uit de doden, dat zo veel miljoenen martelaren, die er in de wereld zijn geweest, in het begin van deze duizend jaren alleen zouden opstaan en in deze wereld zouden blijven leven, zoals sommigen menen, of lichamelijk tot Christus in de hemel zouden worden opgenomen, wat anderen denken. Terwijl de Schrift alom getuigt, dat al de doden tegelijk en pas op de laatste dag zullen opstaan. Zie hiervan de volgende bijbelteksten: Joh. 5:28; 6:44; 11:24, 1 Kor. 15:52, 1 Thess. 4:16 en Openb. 20:12-13.

Om deze en dergelijke redenen moet dit hoofdstuk op een andere wijze worden verstaan, gelijk in het vervolg zal worden aangewezen. Onder de Engel wordt Michaël, dat is, Christus Zelf verstaan, gelijk in het begin van deze strijd tegen de draak zoals beschreven in Openb. 12:7 (die aldaar op de aarde geworpen, en hier nu in de afgrond wordt gebonden). En ook Luk. 10:18: *“En Hij zeide tot hen: Ik zag den satan als een bliksem uit den hemel vallen.”*

De Engel heeft de sleutel van de afgrond, dat is de macht om de afgrond te openen en te sluiten, welk een macht Christus ook bijzonder wordt toegeschreven als een opperste Heere van deze sleutel. (Openb. 1:18, Matth. 10:28) Welke sleutel de antichrist ook wel onrechtmatig zich toekent, maar door Gods rechtvaardig oordeel, Die een kracht der dwaling heeft gezonden over de ongehoorzame mensen. (2 Thess. 2:10-11) In Openb. 9:1 wordt ook gesproken van de sleutel van de put van de afgrond die een ster, gevallen uit de hemel op de aarde, werd gegeven. Enigen verstaan onder deze ster Mohammed met zijn aanhang, die omtrent het jaar 620 zijn ongodelijke leer uit het jodendom, heidendom en christendom bijeengeraapt heeft, en uit de put van de afgrond tevoorschijn gebracht heeft. Doch doordat door sterren in dit boek alom opziens en leraars der kerk verstaan wordt (Openb. 1:20) zo wordt hier bekwapelijker de bisschop van Rome met zijn aanhang verstaan, die zich na de ondergang van het Romeinse rijk, in plaats van de geestelijke zorg alleen te betrachten, zich meer tot aardse en wereldse zorg heeft begeven en een nieuwe heerschappij heeft opgericht, en daarom gezegd wordt uit de hemel op de aarde gevallen te zijn. Zij heeft de put van de afgrond geopend en er is rook

opgegaan uit de put, als de rook van een grote oven. Onder de rook wordt de valse en afgodische leer verstaan, die Paulus in 1 Tim. 4:1 noemt de leer der duivelen.

We gaan terug naar de Engel die ook een grote keten in Zijn hand heeft. Hierdoor wordt de kracht van de dood van Christus verstaan, waardoor de satan al zijn macht is benomen, Kol. 2:15, Hebr. 2:14, alsmede de kracht van Christus' Geest en Woord, waardoor de satan als aan handen en voeten wordt gebonden, dat hij de uitverkorenen niet kan beschadigen, zie Luk. 11:22, Ef. 1:21-22, en ook zelfs niet de andere mensen kan beschadigen, verder dan hem de keten van Gods voorzienigheid en oordelen over de mensen toelaat, gelijk het voorbeeld van Achab, 1 Koningen 22, en andere plaatsen in Gods Woord getuigen.

De Engel greep de draak (zie van de strijd van deze draak, d.i. de satan, tegen Christus en Zijn kerk hoofdstuk 12 en verder, waarbij de Heilige Geest in dit hoofdstuk de uitkomst van deze strijd beschrijft met als resultaat dat de satan met de antichrist in de poel des vuurs wordt geworpen) en bond hem duizend jaren, en wierp hem in de afgrond, en slot hem daarin, en verzegelde de deur van de afgrond boven hem, opdat hij de volken niet meer verleiden zou (namelijk gelijk hij tevoren meest door de gehele wereld had gedaan, wanneer hij de heidenen tot zijn dienst had verleid, 1 Kor. 10:20. Anderszins duurt de macht van de satan altijd over de kinderen der ongehoorzaamheid, 2 Kor. 4:4.), totdat de duizend jaren zouden geëindigd zijn. Enigen nemen deze duizend jaren voor de gehele tijd van de eerste komst van Christus tot Zijn tweede (wederkomst), gelijk het woordje duizend een zeker getal soms voor een onzeker getal betekent in de Schrift. Zie Ps. 91:7; 105:8, Dan. 7:10.

Doch het feit dat de satan nog na deze duizend jaren wordt losgelaten, zo kan dit niet hiervoor genomen worden, gelijk ook niet het gevoel van enige anderen, die deze duizend jaren willen eindigen voor de komst van de antichrist, aangezien in het 4^e vers ook binnen deze duizend jaren melding wordt gemaakt van enigen die het beest en zijn beeld niet hebben aanbeden, dan moet voor het einde van deze duizend jaren de antichrist ook bestaan hebben.

Hierom beginnen anderen de binding van de satan, dat hij de volken niet meer verleidt, vanaf de tijd dat Christus door de prediking van het Heilig Evangelie en kracht van Zijn Geest, door Zijn apostelen, de heidense volken in de wereld alom tot bekering heeft gebracht. Hetgeen tijdens de verwoesting van Jeruzalem en de uitroeiing van de Joden, dat is omtrent het jaar 70 meest is volbracht, en eindigen die met de tijd van de paus Gregorius VII, die een sterk instrument van de duivel is geweest om het antichristendom op het toppunt te brengen, en alle volken hem te doen aanbidden, dat is omtrent het jaar 1070.

Hoewel enigen om de vervolgingen, die de satan nog meer dan 250 jaren na de verwoesting van Jeruzalem tegen de Christenen heeft verwekt, deze 1000 jaren wat later beginnen, namelijk vanaf de tijd van Constantijn, en vervolgen die tot ongeveer het jaar 1300, wanneer niet alleen de antichrist de staat van de Christenen meer en meer heeft doen vervallen, wanneer Bonifatius VIII over dit rijk heeft geregeerd, maar ook de Turken en Tartaren door de satan meest gaande zijn gemaakt om de christenvolken in het oosten en westen ten onder te brengen, en veel koninkrijken en christenkerken hebben uitgeroeid, niet alleen in Azië, maar ook in Afrika en Europa, gelijk de tegenwoordige (17^e eeuw) gestalte hiervan laat zien.

Na deze duizend jaren moet de satan een kleine tijd worden ontbonden, niet ten aanzien van Christus' macht, alsof die hem niet altijd kon gebonden houden, maar ten aanzien van Gods voorzienigheid, die hem tot straf van de ondankbare wereld daarna wederom zou loslaten en meerdere vrijheid geven. De kleine tijd waarvan gesproken wordt kan verstaan worden, óf ten aanzien van de voorgaande duizend jaren en tijden der wereld, óf ten aanzien van de toekomstige staat van de kerk van Christus in de hemel, waarvan in het volgende hoofdstuk zal geprofeteerd worden, terwijl ook zelfs de gehele tijd van Christus' eerste komst tot Zijn laatste, de laatste dag en laatste ure in de Schrift wordt genoemd.

De heilige martelaren, en die het beest niet hebben aanbeden, zitten op tronen, en regeren met Christus duizend jaren (vers 4)

Sommigen nemen dit zitten op tronen en het geven van oordeel, voor de wederoprichting van Christus' rijk, zelfs ten tijde van de antichrist, waarvan terstond wordt gesproken, in welke tijd ook enige voortreffelijke mannen zijn opgestaan die de leer van de antichrist hebben veroordeeld, en zich tegen zijn rijk en leer hebben gesteld. Waarvan in Openbaring 11 en 14 ook is geprofeteerd. Doch anderen nemen dit hier wel zo bekwaam voor dezelfde personen waarvan hier terstond wordt gesproken, namelijk die onthoofd zijn om de getuigenis van Christus, en die het beest niet hebben

aangebeden (Openb. 13). Die na hun dood hier in tronen worden gezet en oordeel ontvangen, omdat zij met Christus in de hemel, naar hun zielen, hebben getriomfeerd, ondanks dat de aardse mensen en aanbidders van het beest hen voor kettters en verdoemde mensen hadden veroordeeld. Zie dergelijke belofte in Openb. 3:21 en Matth. 19:28. Dezen leefden en heersten als koningen met Christus, de duizend jaren en altijd daarna, want die in de hemel met Christus regeert, wordt nimmermeer uitgeworpen. (Openb. 3:12)

Doch de anderen blijven in de dood (vers 5)

De overigen van de doden werden niet weer levend, totdat de duizend jaren geëindigd waren. Deze is de eerste opstanding. Deze overigen zijn hen die in hun zonden en bijgelovigheden dood waren, gelijk dit woord doden ook genomen wordt zoals in Matth. 8:22, Joh. 5:25 en 1 Tim. 5:6. Dezen stonden uit hun zonden niet op, of bekeerden zich niet, zelfs niet al de tijd dat de satan gebonden is geweest, veel minder daarna als de satan weer was losgelaten. De eerste opstanding is namelijk de opstanding uit de dood der zonde, gelijk de val in de zonde de eerste dood is en het eerste sterven van de mens naar de geest. Zie dergelijke manier van spreken bij Joh. 5:25, Ef. 2:5; 5:14 en Kol. 3:1.

Zij worden allen zalig gesproken, die deel hebben aan de eerste opstanding (vers 6)

Zalig en heilig is hij die deel heeft in de eerste opstanding. Over dezen heeft de tweede dood geen macht (dat is de eeuwige dood), waaruit blijkt dat de eerste opstanding geen lichamelijke opstanding is, maar een geestelijke, aangezien velen naar het lichaam ook zullen opstaan ten verdere. Zie Dan. 12:2, Joh. 5:29. Die deel hebben in de eerste opstanding zullen als priesters van God en Christus zijn (Openb. 1:6, 5:10) en zij zullen met Hem als koningen heersen duizend jaren. Namelijk om geestelijke heerschappij te voeren over de zonde en de wereld, en om geestelijke offeranden der dankbaarheid voor onze verlossing Gode toe te brengen. Zie 1 Petr. 2:5, 9.

Na het einde van duizend jaren wordt de satan ontbonden (vers 7)

Wanneer de duizend jaren zullen geëindigd zijn, zal de satan uit zijn gevangenis ontbonden worden, waarin hij bewaard was. Zie de verklaring bij vers 1 t/m 3.

En verleidt de volken wederom, en verwekt Gog en Magog tot de krijg (vers 8)

De satan zal uitgaan uit de afgrond, waarin hij tevoren gebonden was, om zich te voegen bij de antichrist, die hij tevoren zijn macht had overgegeven, en die een tijdlang de gemeente van Christus alleen had verdrukt, om de volken te verleiden die in de vier hoeken van de aarde zijn, de Gog en de Magog (Gen. 10:2, Ezech. 38:2), om hen te vergaderen tot de krijg, welker getal is als het zand aan de zee. Dit verstaan velen van de geestelijke verleiding, waardoor gehele volken meer en meer tot nieuwe afgoderij en heidense bijgelovigheden zijn gebracht. (Zie Openb. 9:20) Wat betreft de Gog en de Magog verstaan sommigen bij deze twee volken dezelfde volken die in het begin van vers 8 genoemd zijn. Doch het schijnt niet dat al de volken op de vier hoeken van de aarde hier Gog en Magog genoemd kunnen worden, maar dat het alleen een deel van die volken zijn, die behalve dat zij door de draak in zaken van de godsdienst zijn verleid tot hun verderf, ook door hem zijn verleid en opgestookt tot een krijg, die in de tekst wordt genoemd. Over wie met Gog en Magog wordt bedoeld, wordt verschillend gedacht. Met de zaak zelf en met de plaats Ezechiël 38 en 39, waarop deze profetie ziet, komt het best overeen het gevoelen van degenen die zeggen, dat gelijk God bij Ezechiël het volk van Israël dat Hij beloofd had uit Babylonië te verlossen, voorzegt wat voor zwaarigheden hun daarna in het heilige land, door de omliggende heidenen van Azië, Syrië en Egypte, die bij Ezechiël Gog en Magog worden genoemd, zouden overkomen, eer Christus in het vlees zou geopenbaard worden, waaruit God hen wonderbaarlijk zou verlossen, gelijk in het 1^e en 2^e boek van de Makkabeeën is te lezen. Dat ook na het einde van de duizend jaren, en loslating van de satan, voor de tweede komst van Christus, de Turken, Tartaren en Saracenen, die in de gewesten van Gog en Magog meest hun woonplaatsen hebben, met het overblijfsel van het antichristelijke rijk, het christendom zouden bestrijden, en met zware oorlogen drukken, waaruit God hen wonderbaarlijk zou verlossen, en die eindelijk ook door Christus' tweede komst zouden gedempt en neergeslagen worden.

Welke de geliefde stad omringen, maar worden door vuur verslonden (vers 9)

De volken zijn opgekomen op de breedte van de aarde, en omringden de legerplaats van de heiligen en de geliefde stad. Met de legerplaats van de heiligen en de geliefde stad wordt het christendom bedoeld, omdat God Zijn heiligen en getekenden daarin altijd heeft gehad, en tot het einde van de wereld zal hebben, ook al is er grote verdorvenheid in de godsdienst en zeden van velen geweest, gelijk het volk van Israël doorgaans Gods volk wordt genoemd, en de stad Jeruzalem de heilige stad wordt genoemd, ook als zij in dezen zeer waren verdorven. Zie Jes. 1:3, 21; Matth. 4:5 en Luk. 19:46.

Er kwam vuur neder van God uit de hemel, en heeft hen (zie vers 8) verslonden. Dit kan enigszins verstaan worden van veel buitengewone hulpbewijzen, die God de Christenen tegen de Turken en Tartaren heeft verleend, en als te hopen is, nog verlenen zal, gelijk dergelijke wijze van spreken van Gog en Magog gebruikt wordt. (Ezech. 38:22) Doch het kan ook verstaan worden van het laatste geweld van deze en dergelijke naties, dat zij naast de antichrist nog doen zullen, om de christenheid geheel uit te roeien, voor de laatste dag, wanneer Christus in Zijn laatste komst hen onverwacht zal overvallen, gelijk van het antichristelijke heirleger hiervoor (Openb. 19:20) is geprofeteerd.

En de duivel wordt in de puur des vuurs geworpen (vers 10)

En de duivel, die hen verleidde, werd geworpen in de poel van vuur en sulfer, alwaar het beest en de valse profeet zijn; en zij zullen gepijnigd worden dag en nacht in alle eeuwigheid. Met de poel van vuur en sulfer wordt de hel bedoeld, waarin ze voor eeuwig zullen blijven. Zie ook Dan. 7:11, Openb. 19:20, Matth. 25:41, 1 Kor. 15:24 en Openb. 14:10.

Een witte troon wordt gezien, met Een daarop zittende, voor Wie hemel en aarde vliedt (vers 11)

Gelijk de vorige gezichten met de uiterste dag zijn geëindigd zo ook eindigt dit gezicht in de uiterste dag. Die hier gezien wordt is Christus, een Rechter van levenden en doden, Die in de wolken Zijn rechterstoel zal oprichten, gelijk Hij Zelf betuigt in Matth. 25:31. Zie ook Hand. 17:31. Voor Zijn aangezicht, dat is majesteit en heerlijkheid, vlieden de aarde en de hemel, en geen plaats is voor die gevonden. Hierdoor wordt de ondergang en verandering van hemel en aarde, die nu zijn, te kennen gegeven. Dit is de dag des Heeren (zie 2 Petrus 3:10), die als een dief in de nacht zal komen. Over hoe dit voorbijgaan of vergaan van hemel en aarde zal gebeuren, wordt verschillend gedacht. Sommigen menen dat de substantie of het wezen zelf van de wereld ten enenmale zal vergaan en vernietigd worden. Anderen menen, dat alleen de hoedanigheden ervan zullen vergaan en veranderd worden, en dat de substantie of het wezen blijven. Deze laatste mening is wel het meest waarschijnlijk. Zie Psalm 102:26,27.

De doden, klein en groot, verschijnen voor God, en de boeken worden geopend, en een ieder wordt geoordeeld naar zijn werken (vers 12 en 13)

Johannes ziet de doden, klein en groot, staande voor God. Dat is, staande voor de troon of rechterstoel van Christus (2 Kor. 5:10), waaruit blijkt dat Christus ook de waarachtige God is. De boeken worden geopend, namelijk van de alwetendheid en voorzienigheid van God, waarin opgetekend staat al het doen en laten van de mensen (Zie Dan. 7:10, Mal. 3:16). Anderen verstaan het van de boeken van het geweten van een ieder, hetwelk ook waar is, omdat die hen ook zal beschuldigen of ontschuldigen in die dag. Zie Rom. 2:15,16. Ook wordt een ander boek geopend, dat des levens is, van de genadige verkiezing van God tot het eeuwige leven (Openb. 3:5, 13:8, 17:8). Een ieder wordt geoordeeld naar zijn werken, die zij in dit leven zullen gedaan hebben, hetzij goed of kwaad (2 Kor. 5:10: "Want wij allen moeten geopenbaard worden voor de rechterstoel van Christus, opdat een iegelijk wegdrage hetgeen door het lichaam geschiedt, naar dat hij gedaan heeft, hetzij goed, hetzij kwaad.") Met "goed" wordt bedoeld het loon des goeds, uit genade. Met "kwaad" wordt bedoeld het loon des kwaads, uit verdienste.

De zee gaf de doden die in hen waren, en de dood en de hel gaven de doden die in hen waren, en zij werden geoordeeld, een iegelijk naar hun werken. Door het woord "hel" wordt door velen het graf verstaan, en door het woord "dood" alle andere plaatsen waar de dode lichamen verstrooid zouden mogen zijn, gelijk het vuur, de lucht, de vogels en wrede dieren veel lichamen hebben verslonden, die allemaal door Gods macht te voorschijn gebracht zullen worden, waar zij ook zouden mogen zijn.

Want Die alles uit niet heeft geschapen, zal ook makkelijk uit al de elementen van de wereld de lichamen bijeen kunnen vergaderen, die ooit in de wereld zijn geweest.

De dood en de hel worden in de poel des vuurs geworpen, met allen die niet zijn geschreven in het boek des levens (vers 14 en 15)

De dood en de hel worden geworpen in de poel des vuurs, dit is de tweede dood. Dit wordt van de duivel verstaan, die de macht van de dood had (Hebr. 2:14), of van al hetgeen dat enigszins bedroeft of pijnlijk is, hetwelk uit de gehele wereld zal geweerd worden, en na die tijd nergens dan in de eeuwige poel van vuur zal worden gevonden. De tweede dood is de eeuwige dood, zo genoemd, omdat zij op de dood der zonde, wanneer de mensen zich daarvan niet bekeren, noodzakelijk volgt. En zo iemand niet gevonden werd geschreven in het boek des levens, die werd geworpen in de poel des vuurs.

Het chiliasme

Over de toekomst bestaat een veelheid van opvattingen. We onderscheiden het *a-chiliasme*, het *post-chiliasme*, en het *pre-chiliasme*. Het woord chiliasme komt van het Griekse woord voor 'duizend'. Dat heeft - zoals je begrijpt - te maken met het in Openbaring 20 beschreven duizendjarige rijk. Hetzelfde wordt ook op zijn Latijns aangeduid met *millennianisme*, met de voorvoegsels a- (betekent: geen), post- (betekent: na), en pre- (betekent: voor).

Wat betekenen deze aanduidingen? Volgens de opvatting van het *a-millennianisme* of *a-chiliasme* is - globaal genomen - het duizendjarige rijk van Openbaring 20 een aanduiding van heel de tijd tussen Christus' hemelvaart en Zijn wederkomst. In deze Nieuwtestamentische tijd is de duivel 'gebonden': hij kan zijn heerschappij, het heidendom, niet onder alle volken in stand houden, want het Evangelie wordt gepredikt tot aan het einde der aarde en de kerk wordt gesticht onder alle volken. Er wordt dus **geen** duizendjarig rijk meer verwacht. Over het algemeen is dit de opvatting in de reformatorische hoek.

Volgens de opvatting van het *post-millennianisme* of *post-chiliasme* is - globaal genomen - het duizendjarige rijk van Openbaring 20 een aanduiding van een toekomstige bloeitijd van Christus' kerk op aarde, waarna Hij wederkomt. Velen van onze oudvaders (predikanten uit de twee eeuwen na de kerkhervorming in de kerk van ons Vaderland, Engeland en Schotland) hebben veel geschreven en gepreekt over deze toekomst. Ze hebben een bloeitijd van de kerk verwacht. Eerst zal de antichrist (II Thessalonicenzen 2 vers 1-12; I Johannes 2 vers 18) vallen en de afgodische roomse kerk verwoest worden. Er zal een lange tijd komen, 'duizend jaren', van grote bloei en vrede (geestelijk en natuurlijk). Volgens de opvatting van het *pre-millennianisme* of *pre-chiliasme* is - globaal genomen - het duizendjarige rijk van Openbaring 20 een aanduiding van een bloeitijd van de kerk, maar **voordat** deze tijd aanbreekt, komt Christus lichamelijk terug, en regeert Hij gedurende deze eeuwen vanuit het aardse Jeruzalem over heel de wereldbevolking, die in overgrote meerderheid Hem gelovig zal toebehoren. Deze theorie schijnt te strijden met artikel 37 van de NGB, omdat er gedurende deze duizend jaren nog miljoenen (om niet te zeggen: miljarden bekeerd zullen worden, terwijl artikel 37 zegt dat Christus pas terugkomt wanneer het getal der uitverkorenen vervuld zal zijn (= toegebracht, bekeerd). In evangelische hoek, onder pinkster- en baptistenkringen vindt deze opvatting grote aanhang. Ook C.H. Spurgeon, J.C. Ryle, Andrew en Horatius Bonar en Robert Murray M'Cheyne hingen deze mening aan.

Het duizendjarige rijk (ds. W. Pieters)

Hoe het duizendjarige rijk verstaan moet worden, is ook in onze kanttekeningen niet geheel duidelijk, maar het komt in grote lijnen, kort samengevat, hierop neer: de duizend jaren zijn een bepaalde tijd tussen Christus' hemelvaart en Zijn wederkomst. En wel een tijdperk van ongeveer duizend jaren. De kanttekeningen veronderstellen dat die duizend jaren al verleden tijd zijn. Wij leven dus volgens die opvatting in het allerlaatste, zoals in Openbaring 20 staat, de tijd dat de duivel nog losgelaten wordt en hevig oorlog voert tegen Gods kinderen.

Een andere opvatting is die van ds. Wilhelmus à Brakel, die we kunnen vinden in zijn verklaring van het boek Openbaring, in zijn boek De Redelijke Godsdienst, deel III. Daar schrijft hij dat deze duizend jaren een heerlijke bloeitijd van de kerk van Jezus Christus aanduiden. Een tijd die nog helemaal in de toekomst ligt. Eerst zal de roomse kerk vallen en het volk Israël tot de geloofsomhelzing van de

Messias worden gebracht en dan zal de kerk nog een lange tijd, namelijk ongeveer duizend jaren, wereldwijd bloeien.

Een derde mening is, als ik me niet vergis, van ds. Kohlbrugge, die meent dat het helemaal symbolisch moet worden uitgelegd; en dat het betrekking heeft op heel de tijd dat het Evangelie verkondigd is onder de volken der aarde, dus de tijd vanaf Christus' hemelvaart tot Zijn wederkomst.

Naar mijn mening is de opvatting van de kanttekeningen niet juist. Een bloeitijd van duizend jaren in het verleden is er zo niet geweest. De opvatting van ds. W. à Brakel heeft veel aantrekkelijks in zich, maar of het wel echt duizend jaren zullen zijn? Alle getallen in het boek Openbaring zijn symbolisch en daarom denk ik dat ook het getal duizend symbolisch is. Ook zit er in de opvatting van Kohlbrugge iets, wat mij erg aanspreekt. Ik denk namelijk dat het heel goed mogelijk is om dit deel van de Schrift geheel symbolisch uit te leggen als beeldtaal voor de Evangelieverbreiding over alle volken.

In mijn lessen voor de belijdeniscatechisatie schrijf ik het volgende en daar wil ik voor ditmaal mee besluiten:

Onze oudvaders (predikanten uit de bloeitijd van de kerkhervorming en kort daarna in de kerk van ons vaderland) hebben veel geschreven en gepreekt over de toekomst, net voorafgaand aan de wederkomst van Christus. Ze hebben over het algemeen een bloeitijd van de kerk verwacht. Eerst zal de antichrist (I Johannes 2 vers 18) vallen en dus de afgodische roomse kerk verwoest worden, vervolgens zal het volk Israël tot de geloofsomhelzing van de Messias Jezus worden gebracht (Romeinen 11) en dan zal er een lange tijd, in beeldtaal gesproken 'duizend jaren' (Openbaring 20 vers 2-7) van grote bloei en vrede komen. En de aarde zal vol worden van de kennis des HEEREN, zoals de wateren de zee bedekken (Jesaja 11 vers 1-9) en niemand zal enig leed doen op de berg van Gods heiligheid; uitgebeeld in het symbool van 'de leeuw zal stro eten als de os.'

Temidden van alle theorieën over de wederkomst, die in de loop van de eeuwen zijn ontwikkeld (waarvan er sommige heel onbijbels zijn en andere min of meer waarschijnlijk zijn), blijft voor ons persoonlijk de grote vraag: zijn wij bereid om onze Rechter Die **onontkoombaar** komt, te ontmoeten? Dan zullen de boeken van Gods geheugen en van ons geweten geopend worden (Openbaring 20 vers 11-15). Kunnen wij antwoord 52 oprecht nazeggen? Is Hij, Die komt, onze Borg? In de aanstelling van Godswege en in de liefdevolle verkondiging en nodiging van het Evangelie van Gods belofte zeker wel, maar in de toeëigening door de Heilige Geest door middel van het waarachtig geloof ook? Onderzoek het eerlijk! De eeuwigheid duurt eindeloos! Wat zal het onvoorstelbaar erg zijn om straks voor eeuwig verloren te gaan, terwijl we zo indringend zijn gewaarschuwd en ook lieflijk en welmenend zijn genodigd!

Verder wil ik iets schrijven over de geschiedenis van het Duizendjarig Rijk. Als inleidende opmerking haal ik een woord aan van ds. Van Meer uit zijn verklaring van het boek Openbaring, ooit in een aflevering in Om Sions Wil gepubliceerd.

Eerlijk gezegd acht ik de kwestie (namelijk het hoe en wat van het Duizendjarig Rijk) niet van overwegend belang, al maken sommige chiliasten (sommige aanhangers van de leer van het Duizendjarig Rijk) er een hoofdzaak van. Veel gewichtiger is de vraag, waar onze plaats zal wezen... Wat baat het, zo gij het pro en contra (het voor en tegen) van het chiliasme (de leer van het Duizendjarig Rijk) haarfijn kunt uiteenzetten, maar intussen niet door genade deel hebt gekregen aan Christus' glorievolle toekomst? Het is een kunstgreep van de duivel onze aandacht op ondergeschikte punten te vestigen, opdat wij het ene nodige zouden voorbijzien. Wij behoeven onderwerpen als het chiliasme (het Duizendjarig Rijk) geenszins onaangeroerd te laten, indien onze voornaamste zorg maar blijft, het eerste antwoord van de Catechismus bevindelijk te mogen herhalen.

De leer van het Duizendjarig Rijk wordt genoemd het CHILIASME. Dit moeilijke woord komt van het Griekse woord voor duizend (chilioi). Dit chiliasme nu is een zaak niet van de laatste tijd, maar het is even oud als de christelijke kerk. Ja, haar wortels gaan zelfs nog verder terug. Want ook in het jodendom voor de geboorte van Christus leefde al de gedachte van een (duizendjarig) vrederijk op aarde. Achter deze gedachte steekt een groot verlangen. Een verlangen dat uit de Heilige Schrift geboren wordt in de nood der tijden.

Als we zo eens nagaan wanneer de leer van het Duizendjarig Rijk het krachtigst wordt geleerd, dan zien we dat dit vaak is, wanneer de kerk leeft in benauwde en drukkende omstandigheden. Wanneer daarentegen de kerk een periode van bloei en welvaart en vrede doormaakt, zien we dat de verlangens aangaande een duizendjarige vredevolle toekomst helaas dikwijls verslappen. Echter in moeitevolle omstandigheden, wanneer vijanden haar van alle zijden benauwen, perst het verlangen zich baan naar

een betere tijd. Een tijd van meer ruimte en meer vrede. En dit verlangen is op de Bijbel gegrond! Het volk des Heeren, dat in de druk leeft, mag immers in het nochtans van het geloof grote zaken van zijn God verwachten. Na het zure geeft Hij 't zoet, zingt de Psalm. Of: Hij zal uw druk eens veranderen in geluk. De vraag is echter of dit Bijbelse verlangen zich altijd in een Bijbelse leer heeft vertaald.

Wanneer dit verlangen zich omzet in een niet-Bijbelse leer dan hoeven we het verlangen van dat beproefde volk van God niet te vertrappen of te verachten, maar het verkeerde van de leer die zich daaruit heeft ontwikkeld, moeten we afwijzen.

Eén van de dingen die aanleiding zijn van gedachten aan een aards vrederijk, is dat men Oudtestamentische profetieën verkeerd uitlegt. Wat is namelijk aan de orde? De profeten hebben in aardse beelden over geestelijke zaken gesproken. Wanneer we deze aardse beelden letterlijk gaan uitleggen, krijgen we een aardse toestand. Wanneer we de profetieën op de juiste wijze verstaan, hoeven wij ze niet te vergeestelijken, maar zullen we beseffen dat ze beeldspraak bevatten die geestelijk is bedoeld.

Onder vele, zeer vele voorbeelden haal ik nu Maleachi 1 vers 11 aan. Daar zegt de HEERE door de profeet over de toekomstige tijd, namelijk van het Nieuwe Testament: "Maar van de opgang van de zon tot haar ondergang [dus niet alleen onder het volk Israël, maar wereldwijd, WP] zal Mijn Naam groot zijn onder de heidenen; en aan alle plaats zal aan Mijn Naam reukwerk toegebracht worden en een rein spijsoffer; want Mijn Naam zal groot zijn onder de heidenen, zegt de HEERE der heerscharen."

Als we dit uitleggen naar de klank der woorden, dan zullen er in de Nieuwtestamentische tijd (eventueel de tijd van het Duizendjarig Rijk) toch altaren worden opgericht en offers worden gebracht. Maar als we beseffen dat onder Oudtestamentische beelden wordt uitgesproken dat God zal worden gediend, dan leggen we de offers die hier worden genoemd, anders uit. Kanttekening 50 van onze Statenvertaling merkt over dat reukwerk op: Dat is, men zal Mij de rechte godsdienst bewijzen; versta de innerlijke offeranden, die door de ceremoniën van het Oude Testament, welke hier genoemd staan, afgebeeld werden. Vergelijk Zacharia 14 vers 16, 20. In Zacharia 14 vers 16 staat: "En het zal geschieden dat al de overgeblevenen van alle heidenen die tegen Jeruzalem zullen gekomen zijn, die zullen van jaar tot jaar optrekken om aan te bidden de Koning, de HEERE der heerscharen, en om te vieren het feest der loofhutten."

Zou het werkelijk zo zijn dat het letterlijk is bedoeld: alle bekeerde heidenen zullen elk jaar een reis maken naar Jeruzalem? Heel de wereldbevolking? En zullen ze letterlijk het loofhuttenfeest vieren? Of is dit beeldspraak, ontleend aan Israëlitische gebruiken, namelijk dat het volk Israël elk jaar letterlijk moest optrekken naar Jeruzalem onder andere om het loofhuttenfeest te houden. En is onder deze beeldspraak iets geestelijks bedoeld? Zo leggen de Statenvertalers het, terecht, uit in hun kanttekeningen: *De Heere zal hen bekeren zodat zij zich ook tot de Christelijke gemeente zullen begeven om de Heere te dienen. De profeet beschrijft hier de inwendige godsdienst der kerk van het Nieuwe Testament door de uiterlijke godsdienst, die in het Oude Testament is gebruikelijk geweest. En bij dat loofhuttenfeest staat in de kanttekeningen: Dat is om God te loven voor Zijn weldaden, zoals Gods volk placht te doen, wanneer het het feest der loofhutten placht te houden. Zie Leviticus 23 vers 34, enz. En onder de naam van dit feest vervat hij allerhande eer die men aan God schuldig is.* En zo is het ook met allerlei andere profetieën. De aanhangers van de leer van een dubbele wederkomst van Christus, één keer aan het begin van het Duizendjarig Vrederijk en één keer aan het einde daarvan, leggen de aardsgekleurde beeldspraak letterlijk uit en komen zo tot hun theorie.

De grote kerkvader Augustinus heeft een heel andere opvatting gekoesterd van het Duizendjarig Rijk. Namelijk geen vrederijk op aarde, maar beeldspraak voor de eeuwige hemelse heerlijkheid. In zijn voetspoor gaan ook de meeste kerkhervormers. In de tijd van de kerkhervorming waren er wel velen (vooral wederdopers) die een heel aardsgetint vrederijk verwachtten, zelfs in de nabije toekomst, maar een vreselijke ontsporing van deze leer vond plaats in Munster. Hiertegen waarschuwen onze vaders ernstig.

Opmerkelijk is dat in onze drie belijdenisgeschriften geen woord voorkomt over de leer van het Duizendjarig Rijk. Geen stellige verklaring wat we er onder moeten verstaan en ook geen afwijzing. Het blijkt niet erg te hebben geleefd in hun gedachten. Andere en belangrijker dingen vroegen hun aandacht. *[Of men wilde er geen halszaak van maken, om veel onheilig vuur te voorkomen, MGvdH]*

Anders is dat geworden in de tijd van de oudvaders, hoewel er toen geen verdrukkingen waren. Ook in Engeland en Schotland ontwikkelde zich een leer aangaande een Duizendjarig Rijk. Vele oudvaders

verwachtten de bekering van de joden en daardoor en daarna de komst van een grote bloeitijd van de kerk, over heel de wereld.

Treffende dingen zijn daarover gezegd, niet alleen vanuit het hart, maar ook gegrond op Gods eigen Woord. Daarom is het des te vreemder dat er later een tijd is gekomen, vooral vanaf zo'n honderd jaar geleden, waarin over het Duizendjarig Rijk of niets werd geschreven of het zelfs werd ontkend. Vooral in de Gereformeerde kerken van Abraham Kuiper was dat zo. De laatste tijd is het weer aan het veranderen.

Kenmerkend voor al de hooggespannen verwachtingen aangaande een bloeitijd op aarde voor de kerk van Jezus Christus is, dat onze vaders sterk benadrukten: persoonlijke heiligheid is in dat verband van het grootste belang. Als de kerk zich ernstig ervoor inspant dat haar leden toenemen in heiligheid, in geloof en in liefde, kan zij de wereld overwinnen! [*Heiligheid niet in de zin van werkheiligheid, maar als toegerekende heiligheid (HC Zo 23, 1 Kor. 1:30), in Jezus Christus is Gods kerk volkomen heilig!*, MGvdH] Als de Heilige Geest wordt uitgestort, zal niet alleen een enkele persoon bekeerd worden, maar zullen er velen tot Christus worden geleid. En dan zal door de heiligheid en godzaligheid van die velen het gelaat van een dorp of een land ook veranderen. Dan zal heiligheid en gehoorzaamheid aan God gewoner worden, dan zonde! O, dat we dorst hebben naar een dieper inzicht in de waarheid van de Heilige Schrift! Dat we vurig verlangen om meer het beeld van Christus gelijkvormig te mogen zijn! Dat we meer de waarde der ziel beseffen!

In de eerste plaats komt het dan aan op de predikers, de dienaren van het Woord. O, dat juist Gods knechten meer mochten delen in de machtige werking van de Heilige Geest!

Maar niet minder belangrijk is het persoonlijke getuigenis van de afzonderlijke gemeenteleden. Als we allen meer oog hebben voor de nood van onze naasten zullen we meer zielen voor Christus trachten te winnen. Of anders gezegd: als we meer indrukken hebben van de heerlijkheid van het Koninkrijk van Jezus Christus en van de lieflijkheid om Hem te dienen, dan zullen we ijveriger ernaar verlangen en ons ervoor inspannen om zielen daarvoor te winnen!

De komst van een glorie-tijd voor de kerk werd in het oude Engeland en Schotland verwacht, en deze verwachting werd gevoed op grond van de volgende overweging: er zijn nog onvervulde beloften in Gods Woord. God is getrouw en Hij zal deze beloften nog vervullen. Welke beloften? Denk aan Jesaja 11 vers 9: "Men zal nergens leed doen noch verderven op de ganse berg van Mijn heiligheid; want de aarde zal vol van kennis des HEEREN zijn, gelijk de wateren de bodem van de zee bedekken." Deze zelfde belofte staat ook in Habakuk 2 vers 14: "Want de aarde zal vervuld worden, dat zij de heerlijkheid des HEEREN bekennen, zoals de wateren de bodem der zee bedekken."

Welnu, zo'n algemene verspreiding van het ware geloof en van de kennis van God is in heel de wereldgeschiedenis nog niet geweest en dus moet ze nog komen. Verder belooft de Heere dat Hij de antichrist zal verdoen II Thessalonicenzen 2 vers 8. De antichrist is de roomse kerk met aan het hoofd de paus, zoals kanttekening 10 op Openbaring 17. Deze is nog niet verdaan, al bidden we dagelijks om zijn val. En dus moet die tijd nog komen.

Kenmerkend voor de hoop van de Engelse en Schotse oudvaders, net als in Nederland, is dat ze niet hebben gedacht aan een aardse voorspoed en nog veel minder aan een aardse regering van Koning Jezus. Ze verwachtten Zijn wederkomst niet in twee keer, maar de duizend jaren van bijzondere Christusregering is in hun visie altijd geweest: een bijzondere bloeitijd van Zijn kerk. En daarna komt het einde van alle dingen.

Als deze heerlijke verwachting en deze soms sterk gespannen hoop juist is, dan is de wederkomst van Christus niet te verwachten in onze tijd. Wat we veel eerder te verwachten hebben, is een bloei van de kerk. Hoewel ik er wel bij moet zeggen dat onze vaders meestal ook hebben gedacht dat deze bloei niet zomaar komt, maar dat er zware tijden en ontzagwekkende oordelen aan voorafgaan. Als dat zo is, is er dus geen reden om te treuren wanneer de tijden al maar donkerder worden, zoals nu. Want het zou wel eens kunnen zijn dat de komst van de Heere nadert; dat Hij in de weg van een onvoorstelbaar groot, machtig Godswonder de weg baant door deze duistere en verdrietige omstandigheden heen naar een heerlijke en langdurige bloeitijd van Zijn bruidskerk. Om daarna via een korte tijd van intense druk en vervolging ten tweede male te verschijnen, op de wolken des hemels, in heerlijkheid!

Hoe het zij, voor ons is van belang te weten: God zal al Zijn beloften heerlijk vervullen! Hij zal ze op zo'n manier vervullen, dat we alleen maar verwonderd zullen zijn; al weten wij niet precies hoe. Maar wat ons persoonlijk betreft worden beloften vervuld in de weg van een waar geloof...! Zo eindig ik het schrijven over het Duizendjarig Rijk met de wens dat we allen vurig bidden om de komst van Gods

Koninkrijk en dat we bij dat bidden ook smeken om er zelf een gelovig onderdaan van te zijn! En dat we bereid zijn wanneer Hij komt om ons voor Zijn rechterstoel te stellen!

Tot slot

Onlangs zocht ik ook nog in het Calvijn-archief naar het duizendjarig rijk, maar vond er niets over. Wel vond ik de volgende twee teksten uit de Bijbel met de woorden “duizend geslachten”:

- Gij zult dan weten, dat de HEERE uw God die God is, die getrouwe God, Dewelke het verbond en de weldadigheid houdt dien die Hem liefhebben en Zijn geboden houden, tot in duizend geslachten. (Deut. 7:9)
- Hij gedenkt Zijn verbond tot in der eeuwigheid; het woord dat Hij ingesteld heeft tot in duizend geslachten; (Psalm 105:8)

Dit plaatste de duizend jaar voor mij in een ander perspectief, namelijk dat van Gods trouw, verbond en weldadigheid voor verloren zondaren. Na bestudering van Openbaring 20, en andere Schriftplaatsen, is het mijn bescheiden mening dat met name Openbaring 20:6 de sleutel heeft tot het verstaan van de genoemde duizend jaar: “Zalig en heilig is hij, die deel heeft aan de eerste opstanding; over dezen heeft de tweede dood geen macht, maar zij zullen priesters van God en Christus zijn, en zij zullen met Hem als koningen heersen duizend jaren.” Diegenen die deel hebben aan de eerste opstanding, zijn allen die vanaf de eerste mens op aarde tot de laatste, door God verkoren zijn en wederom geboren. Dat zijn al de ware gelovigen. Hun zielen gaan terug tot God na hun sterven, en worden weer verenigd met het opgewekte lichaam bij de opstanding ten laatsten dagen. Is de duizend jaar dan niet op te vatten voor de totale tijd vanaf schepping tot de wederkomst van de Heere Jezus?

In het tweede vers staat dat Hij de draak, de oude slang, greep, welke is de duivel en satanas, en bond hem duizend jaren. Er staat een verwijzing naar 2 Petrus 4:4, waar de apostel spreekt: “Want indien God de engelen die gezondigd hebben, niet gespaard heeft, maar die in de hel geworpen hebbende, overgegeven heeft aan de ketenen der duisternis, om tot het oordeel bewaard te worden.” De apostel spreekt van iets wat al gebeurd is. De satan is als een bliksem uit de hemel gevallen, en gebonden, hoewel rondgaande als een briesende leeuw en om zich heen slaande. Op Golgotha is zijn harige schedel geveld door Christus Triomfator (belofte al gegeven in Gen. 3:15). Gedurende de duizend jaar, dus het bestaan van de huidige schepping, zal de Heere Zijn volk vergaderen uit de Joden en de heidenen.

Kort voor de wederkomst zal er een verdrukking komen die beperkt wordt tot tien dagen (Openb. 2:10), een korte periode (Matth. 24:21-22). Dit kan wel eens bedoeld worden met het loslaten van de Satan na de duizend jaren, hoewel voor ieder kind van God geldt dat ze verdrukkingen meemaken, want de Heere Jezus heeft gezegd: “In de wereld zult gij verdrukking hebben, maar heb goede moed, want Ik heb de wereld overwonnen.” Verder staat er dat de overigen der doden niet weder levend werden totdat de duizend jaren geëindigd waren. Dat zijn allen die in ongeloof God en Christus verworpen hebben, die niet zijn verkoren, en zullen opstaan tot hun verdoemenis. De duizend geslachten en de duizend jaren lijken wel in een onderling verband te staan. De Heere verzamelt zijn volk binnen deze duizend jaar (symbolisch) ofwel binnen duizend geslachten (symbolisch). De visie van het *a-chiliasme* is onder ons gangbaar, maar ik ben hier niet helemaal zeker meer van op grond van bovenstaande. Maar zoals gesteld, is het niet het belangrijkste om hierover twistgesprekken te voeren.

Blijft staan de vraag: Zijn wij bereid als de wijze maagden om de Bruidegom te ontmoeten, die we op aarde hebben leren kennen als onze Liefste, Die blank en rood is en de banier draagt boven tienduizend? Of zijn wij niet bereid als de dwaze maagden die geen olie hadden, en zullen we het eenmaal horen: Gaat weg van Mij gij vervloekten?

Doorzoek uzelf nauw, ja zeer nauw.

Zingen Psalm 89:9, 15

Vragen

1. Wat betekent Eschatologie?
2. Welke visies op het duizendjarig rijk zijn er?
3. Is een letterlijk duizendjarig rijk op grond van Gods Woord te verwachten, mede als we kijken naar de woorden van de Heere Jezus in Matth. 24 en 25?
4. Er wordt gesproken over duizend jaar als een symbolisch getal (Doch deze ene zaak zij u niet onbekend, geliefden, dat één dag bij den Heere is als duizend jaren, en duizend jaren als één dag, 2 Petrus 3:8). Noem nog eens enkele symbolische getallen uit Openbaring?
5. Wat is de laatste trap van Christus' verhoging? Wat houdt deze trap in?
6. Welke troost ligt er in de wederkomst? Welke vreselijkheid?
7. Wat weet je over de toekomst van Israël?
8. Wat heeft de wederkomst van Christus te maken met de praktijk van het leven (2 Petrus 3)?

Zingen: Psalm 102:15, 16

Dankgebed